**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2025/27
**KARAR NO** : 2025/89
**KARAR TR** : 03/02/2025

**ÖZET**: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin *kararın* iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesinin 1. fıkrası kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : A. E.
**Vekili** : **C.** A.
**Davalı** : İstanbul Valiliği

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili tarafından, Ekrem Erden adına kayıtlı *** plakalı araç ile ilgili belediyeden izin ve ruhsat almaksızın belediye sınırları dahilinde ticari amaçlı yolcu taşımacılığı yapıldığından bahisle söz konusu aracın 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin 22/04/2024 tarihli işlem ile müvekkiline 32.233 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 22/04/2024 tarih ve MB 33445880 seri nolu işlemin; korsan taşımacılık yapılmadığını, hukuka ve mevzuata aykırı olduğunu ileri sürerek iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. İdari Yargıda

2. İstanbul 5. İdare Mahkemesi 30/04/2024 tarih ve E.2024/866, K.2024/919 sayılı kararı ile, *"...Bu durumda; yukarıda belirtilen eksikliklerin/aykırılıkların giderildiği, sadece para cezası işleminin iptali isteniyor ise, işlemin açık ve anlaşılır şekilde belirtildiği (tarih, sayı ve tebliğ/öğrenme tarihine yer verilmek suretiyle), trafikten men işleminin iptali istemine yer verilmediği, şayet trafikten men işlemi ile davacı adına trafik idari para cezası verilmesine ilişkin işlemin iptali isteniyor ise; araç sahibi ile araç sürücüsünün müştereken yer aldığı ve birlikte imzaladıkları ve söz konusu işlem veya işlemlerin dilekçe ekinde yer aldığı, dilekçenin konu, içerik ve sonuç kısmının uyumlu olduğu, karşı taraf sayısından bir nüsha fazla düzenlenecek dilekçe ile davanın yenilenmesi gerekmektedir.*

*Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmak üzere dava dilekçesinin reddine..."* karar vermiştir.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin

3. Bu karar üzerine davacı vekili yenilediği dava dilekçesi ile, Ekrem Erden adına kayıtlı *** plakalı araç ile ilgili belediyeden izin ve ruhsat almaksızın belediye sınırları dahilinde ticari amaçlı yolcu taşımacılığı yapıldığından bahisle müvekkiline 32.233 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 22/04/2024 tarih ve MB 33445880 seri nolu işlemin; korsan taşımacılık yapılmadığını, hukuka ve mevzuata aykırı olduğunu ileri sürerek iptali isteminde bulunmuştur.

4. **İstanbul 5. İdare Mahkemesi 06/06/2024 tarih ve E.2024/1147, 2024/1251 sayılı kararı** ile, 2918 sayılı Kanun uyarınca, idari para cezası yaptırımının uygulanmasında doğrudan sulh ceza mahkemelerinin genel yetkili ve görevli kılındığı, idari yaptırıma konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren bir kararın bulunmaması halinde açılan davalarda adli yargı yerlerinin görevli olduğunun kabulü gerektiğinden, dava konusu işbu uyuşmazlık için adli yargı merciine başvurulması gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü ekiplerince 22.04.2024 tarihinde Ekrem Erden adına kayıtlı *** plakalı araç durdurularak yapılan denetim sonucunda davacının ilgili belediyeden izin ve ruhsat almaksızın belediye sınırları dahilinde ticari amaçlı yolcu taşımacılığı yapıldığından bahisle davacıya 32.233,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin 22.04.2024 tarih ve MB 33445880 seri nolu işlemin ve aracın 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin işlemin tesis edildiği, Mahkememizin E:2024/866 sayılı dosyası kapsamında verilen dilekçenin (2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine aykırı olması nedeniyle) reddine ilişkin karar üzerine, davacı tarafından yalnızca 32.233,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin 22.04.2024 tarih ve MB 33445880 seri nolu işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Uyuşmazlıkta; davacı tarafından yalnızca idari para cezasının iptalinin istenildiği, dava konusu idari para cezasının Kabahatler Kanunu kapsamında idari yaptırım niteliğinde olduğu ve dava konusu işlem dahilinde davacı ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren bir kararın da bulunmadığı görülmektedir.*
>
> *Bu durumda, 2918 sayılı Kanun uyarınca, idari para cezası yaptırımının uygulanmasında doğrudan sulh ceza mahkemelerinin genel yetkili ve görevli kılındığı, idari yaptırıma konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren bir kararın bulunmaması halinde açılan davalarda adli yargı yerlerinin görevli olduğunun kabulü gerektiğinden, dava konusu işbu uyuşmazlık için adli yargı merciine başvurulması gerektiği sonucuna varılmıştır..."*

5. Davacı vekili, bu kez yine idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

**B. Adli Yargıda**

6. **Bakırköy 3. Sulh Ceza Hakimliği 16/10/2024 tarih ve D.İş No:2024/8592 sayılı kararı** ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesi uyarınca idari yargının görevli olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesinin emsal kararları da göz önünde bulundurularak 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddeleri uyarınca Hakimliklerinin görevsizliğine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

> *"...Yukarıda belirtilen tüm hususlar doğrultusunda toplanan tüm delillere göre dosyanın bir bütün olarak değerlendirildiğinde; incelenen uyuşmazlıkta öngörülen trafik*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin

*para cezasının 5326 Sayılı Kanun m. 16'da belirtilen İdari Yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununda bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak İdari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracın trafikten geçici men edilmesi kararı da verildiği, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu m. 27/8 gereğince idari yargının görevli olduğu Uyuşmazlık Mahkemesinin 2015/623 Esas, 2015/753 Karar 30/11/2015 tarihli kararı) anlaşılmakla, Hakimliğimizin görevsizliğine, kararın kesinleşmesi halinde itirazın İdare Mahkemesi'ne yapılması hususunda itiraz edenin muhtariyetine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.*

*HÜKÜM: Yukarıda anlatılan nedenle;*

*1- Başvuruya bakmaktan Hakimliğimizin 5326 sayılı yasanın 27/8 vd. maddeleri gereğince GÖREVSİZLİĞİNE..."*

7. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Bakırköy 3. Sulh Ceza Hakimliğince dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

## III. İLGİLİ HUKUK

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması:"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

*"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)*

*Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. (Mülga cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(…)*

*(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.*

*10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;*

*a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,*

*b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,*

*c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında*

*belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.*

*İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;*

*a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,*

*b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,*

*c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün*

*süreyle trafikten menedilir.*

*İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.*

*Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."*

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin

şöyledir:

*"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

*(1) Bu Kanunun;*

*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

*uygulanır."*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*

*(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."*

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

*"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*

*...*

*(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."*

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/02/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyası ile idari yargı dosya suretinin UYAP sistemi üzerinden tedarik edilerek 15. madde kapsamında davacı vekilinin istemi üzerine mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin

açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından sadece idari para cezasının iptali talebinde bulunulduğu, aracın trafikten men edilmesine ilişkin işlemin iptalinin talep edilmediği, bu talebe ilişkin ayrıca bir dava da açılmadığı tespit edilmiştir.

16. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

17. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, idari yargının görev alanına giren bir yaptırım kararının verilmiş ve bunun dava konusu edilmiş olması halinde idari yargının bu davaya ve aynı maddi olaya ilişkin idari para cezası kararına karşı açılan veya açılacak davaya da bakacağı kuşkusuzdur.

18. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren idari yaptırım kararının da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

20. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu salt idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bakırköy 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 16/10/2024 tarih ve D.İş No:2024/8592 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bakırköy 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 16/10/2024 tarih ve D.İş No:2024/8592 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/02/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Rıdvan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| GÜLEÇ | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ZnP4S1s - KToG6ZZ - 2+hHX3p - vLwsFw= ile erişebilirsin